

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

สติจับ ปัญญาฟัน

ก่อนจึงหัน

นักปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการบำรุงหรือส่งเสริมความเพียรให้ได้ผล ส่วนมากมักจะลงในการอดอาหารผ่อนอาหาร คืออดหรือผ่อนเป็นการส่งเสริมสติให้ติดต่อกับเนื่องกันได้ดีกว่าวิธีการอื่น เท่าที่ได้ผ่านมา เพราะฉะนั้นเราจึงพูดว่า การอดอาหารนี้ไม่ใช่การสั่ง ไม่ใช่การสอน แต่เป็นการบอกเล่าธรรมดา ตามแต่ท่านผู้ใดจะถูกกับจริตนิสัย ให้นำไปปฏิบัติ แต่สำหรับวัดป่าบ้านตาดนี้รู้สึกรวมลงมาที่อดอาหารมาก เพราะนี้ได้ผลดี สติเป็นทานบใหญ่ที่สุดสำหรับกัณเฏสประเภทต่าง ๆ มันจะมีคลื่นมาหนักขนาดไหนก็ตาม สติเป็นสำคัญมาก ถ้าลงสติจับติดอยู่แล้ว กิเลสประเภทใดจะขึ้นไม่ได้ว่างั้นเถอะ

พอเปลอแย็บออกแล้วนะ คือกิเลสจะออกตามสังขาร ท่านว่า อวิชชาปัจจุยา สงขารอ อวิชชาเป็นคลังกิเลส คลังวิภูวน อยู่ที่อวิชชา อวิชชานี้อยู่ที่หัวใจของสัตว์ ดันออกมาให้เป็นสังขาร อวิชชาปัจจุยา สงขารอ ดันออกมาให้คิด อยากคิดอยากปรุง อยากรู้อยากเห็นอยากทุกอย่าง ออกจากสังขารนี้หมด อะไรห้ามไม่อยู่ สติจับติด สติปิดกัน อยู่ๆ เพราะฉะนั้นจะทำไงสติถึงจะดี จึงต้องหาอุบายวิธีบำรุงสติ เช่นด้วยการอดอาหารบ้าง ด้วยการผ่อนอาหารบ้าง อดหลับอดนอนบ้าง เพื่อบำรุงสติทั้งนั้น สติเป็นเครื่องมือสำคัญมากทีเดียวในการฆ่ากิเลส

ไม่มีอะไรเก่งกล้าสามารถยิ่งกว่าสติและการฆ่ากิเลส กิเลสกลัวสติ ใครสติดีแล้วผู้นั้นจะตั้งเนื้อตั้งตัวได้ สติเป็นสำคัญมาก กิเลสจะมีมากมีน้อยข้ามสติไปไม่ได้ สติเอาอยู่ๆ ทีเดียว จึงได้มาเป็นคำบอกเล่าให้หมู่เพื่อนฟัง หรือเป็นคำสอนก็แล้วแต่จะพิจารณาเอง ถ้าว่าคำสอนมันจะหนักไป ถ้าว่าเป็นคำบอกเล่าก็แล้วแต่ผู้ใดจะยึดไปปฏิบัติยังงี้ๆ เรื่องสตินี้สำคัญนะในความพากเพียร ท่านทั้งหลายอย่าผลอสติ จับสติให้ดีให้ติด อุบายวิธีการต่างๆ ที่ได้รับความทุกข์ความลำบากทรมานนี้ก็เพื่อบำรุงสติ ถ้าสติดีแล้วสติจะขึ้นได้ลำบากและจะขึ้นไม่ได้ แล้วปัญญาฟันละที่นี้ สติดี ปัญญาฟันขาดสะบั้นๆ ไปเลย ปัญญาแกะกิเลส สติจับให้ ปัญญาเป็นผู้ฟัน สำคัญที่ตรงนี้

อย่าสักแต่ว่าท่านะ การทำความพากเพียร กิเลสไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ฉลาดแหลมคมแยบคายสุดยอดมันจึงได้ครองวิภูวนบนหัวใจสัตว์ มีสติปัญญาคือธรรมนี่ละเป็นเครื่องที่กำจัด ฟาดมันลงขาดสะบั้นไม่มีเหลือ เพราะสติเป็นสำคัญ สติดีปัญญาก็ทัน ถ้า

สติไม่ดีปัญญาก็จับไม่ติด สติดีจับติดปัญญาพันกิเลสขาดสะบั้น ๆ ไปเลย ผมอยากให้ หมู่คณะที่ปฏิบัติได้เห็นประจักษ์ในธรรมทั้งหลาย ที่หัวใจของผู้ปฏิบัติด้วยความถูกต้อง ดิงามอย่างประจักษ์ใจทุกคน ๆ

เรื่องธรรมที่ถูกเหยียบถูกย่ำหรือถูกทำลายมาตลอดด้วยอำนาจของกิเลส ยกตน ซึ่งเป็นมุตรเป็นคุณนั้นให้เป็นทองคำทั้งแท่ง เหยียบธรรมซึ่งเทียบกับทองคำทั้งแท่งให้ แผลกเหลวไปหมด นี่ละโลกมันร้อนเวลานี้ โลกไม่เห็นโทษของกิเลส มีแต่ความดีด ความดี้น ความเพลิตความเพลิน มีแต่เรื่องกิเลสทั้งนั้น กิเลสดูกิเลสมันจะดูออกยังงัย มันก็ลากเข็นกันไปในันละ เอาธรรมดูซิ ธรรมจับมันเห็นหมดจะว่างไ พระพุทธเจ้ามา สอนโลก ท่านเอาธรรมจับหมดแล้วมาสอน จึงเรียกว่าสวากขาตธรรม ตรีสไว้ชอบ ๆ วิธี การสอนทุกอย่างของพระพุทธเจ้า ไม่มีคลาดเคลื่อนไปจากความจริงความถูกต้องเลย ขอให้ยึดไปปฏิบัติ

ธรรมสด ๆ ร้อน ๆ อยู่ตลอดเวลาในหัวใจเรา เป็นแต่เพียงว่ากิเลสมันก็สด ๆ ร้อน ๆ เหมือนกัน มันเหยียบอยู่ที่หัวใจ ถ้าว่าจะไปทางดีมันพลิกไปทางชั่วเสียอย่าง นี้ให้ดูเอานะหัวใจ เราจะเห็นได้เวลาจิตมีความแก่กล้าสามารถขึ้นมาแล้วนี้ สติปัญญา ฆ่ากิเลสนี้เป็นอัตโนมัติ แต่ก่อนเราเคยรู้เมื่อไรว่าสติปัญญาจะฆ่ากิเลสได้โดยอัตโนมัติ เห็นตั้งแต่กิเลสฆ่าสัตว์ทำลายสัตว์โดยอัตโนมัติของมัน เป็นประจำทุกหัวใจ กิเลสทำ งานบนหัวใจสัตว์โดยอัตโนมัติ ออกแงใดมุมใดเป็นแต่เรื่องของกิเลสทำงานทั้งนั้น ๆ เมื่อไม่มีธรรมมาแก้กัน

ที่นี้เวลามีธรรมมาแก้กัน ถึงขั้นสติปัญญาแก่กล้าแล้วนี้ เป็นสติปัญญาอัตโนมัติ ฆ่ากิเลสเป็นอัตโนมัติ ก็ทราบได้ว่า อ้อ ธรรมฆ่ากิเลสนี้ฆ่าเป็นอัตโนมัติเหมือนกัน อย่า ว่าแต่กิเลสทำลายสัตว์โลกว่าเป็นอัตโนมัติเลย ธรรมก็เป็นแบบเดียวกัน เมื่อแก่กล้า สามารถแล้วทันกัน นี่ละได้นำมาสอนบรรดาลูกหลานทั้งหลาย เราปฏิบัติตัวของเราเอง เกิดขึ้นในหัวใจของเราเอง เรื่องกิเลสเป็นอัตโนมัติเราก็ไม่เคยคิด เรื่องธรรมภายในจิต ใจเป็นอัตโนมัติเราก็ไม่เคยเป็น แต่เวลาปฏิบัติไป ๆ มันเกิดมันเห็นมันรู้ที่ใจ จับเอามา พุดได้ไม่ผิดพลาด ๆ ดังที่พูดเวลานี้ผ่านมาแล้วทั้งนั้นนะ

กิเลสเป็นอัตโนมัติบนหัวใจสัตว์ อะไรมีแต่กิเลสหน้า ๆ ทั้งนั้น ตา หู จมูก ลิ้น กาย จิต เป็นทางเดินของกิเลสเหยียบไปเรื่อย ๆ เหยียบหัวใจสัตว์โลก ที่นี้เวลาเราฝึก ฝนอบรม เฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ฆ่ากิเลสจริง ๆ สติปัญญาเป็นสำคัญ ความเพียรหนุ นตลอด นี่ละที่นี้พอแก่กล้าสามารถขึ้นมาแล้ว ธรรมฆ่ากิเลสเป็นอัตโนมัติละที่นี้ อยู่ที่ ไหนฆ่าตลอด ได้เห็นได้ยินได้ฟังฆ่าทั้งนั้น เป็นธรรมไปหมด ๆ นั่งอยู่เฉย ๆ ก็เป็นธรรม

ขึ้นมาภายในใจ นี่ละธรรมเมื่อถึงขั้นทันกันแล้วมันก็รู้กันว่า กิเลสเป็นอัตโนมัตติในการทำงานของมันเป็นหัวใจสัตว์ฉันใด ธรรมก็เป็นอัตโนมัตติในการทำงานฆ่ากิเลสเช่นเดียวกัน ให้จำเอานะผู้ปฏิบัติ เอาละให้พร

หลังจ้งหัน

เทศน์ก่อนฉันจ้งหันนั้น เทศน์สอนพระที่เป็นแนวหน้าทางภาคปฏิบัติในวิธีการต่างๆ ที่จะฝึกฝนอบรมตนเพื่อจะแก้กิเลสๆ ให้ทันเหตุทันการณ์ ไม่ผิดไม่พลาดไป ขึ้นต้นก็ตั้งสติ สตินี้ทำไมจะตั้งได้ มีวิธีอะไรช่วยสนับสนุนให้สติตั้งได้สืบต่อกันไปโดยลำดับ นี่สำคัญ เวลากิเลสมันรุนแรงนี่สติไม่มีความหมายนะ ตั้งปุ๊บล้มผล็อยๆ เลย เราเคยมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายทราบแล้ว ขึ้นบนเวทีนำมาพูดจะไม่มีอะไรผิด ขึ้นบนภูเขาตั้งหน้าตั้งตาจะไปพัดกับกิเลส ออกจากหลวงปู่มันไป เราก็นึกว่าฝึกซ้อมจนพอแล้วว่างั้นเถอะนะ แล้วขึ้นเขาจะเอาให้เต็มเม็ดเต็มหน่วย พอขึ้นไปแล้ว โอ้ย พอโผล่หน้าขึ้นเขา กิเลสเตะทีเดียวพังลงเขา สติพัง

อ้าว ตั้งสติ คือสติเป็นเครื่องประกอบความเพียร เป็นเครื่องประกอบความเพียร ถ้าขาดสติไม่เรียกว่าความเพียร ที่นี้ตั้งสติพับ ตั้งหน้าตั้งตาตั้งสติ ตั้งพับล้มให้เห็นต่อหน้าต่อตา ตั้งหน้าตั้งตาตั้งสติ ตั้งพับล้มผล็อยให้เห็นต่อหน้าต่อตา ตั้งเท่าไรล้มเท่า นั้นๆ นี่ละเวลากระแสวิกเลสมันรุนแรงมันจะไม่ยอมให้ตั้งเลย คลื่นกิเลสหนาแน่น เอาสติพังๆ ต่อหน้าต่อตา จนกระทั่งน้ำตาาร่วง หรือว่าร้องไห้บนภูเขาก็ดูก ก็เจ้าของเป็นเอง ตั้งหน้าขึ้นไปสู้มันไม่ได้เลย เรียกว่าไม่มีทำ นักมวยแชมป์เปี้ยนกับเด็กเลี้ยงควายไปต่อยกัน ไอ้เรามันเด็กเลี้ยงควายไปต่อยกับนักมวยแชมป์เปี้ยน มันชดที่เดียวล้มทั้งหงายๆ

มีแต่ใจจะสู้มัน แต่ศาสตราอาวุธของเราไม่ทันมันซิ ล้มๆ ทั้งหงายจนกระทั่งน้ำตาาร่วง ถึงออกกูกอกมึงนะ นี่ละอะไรที่มันถึงใจแล้วจะไม่ล้มเลย ฝงลึกมาก แบบไหนสู้มันไม่ได้เลย ไม่เป็นท่าทั้งนั้น เวลากระแสวิกเลสรุนแรงมันเอาให้เห็นต่อหน้าต่อตา มีแต่กำลังใจ กำลังสติไม่มีสู้มันไม่ได้ มีแต่ใจ เครื่องประกอบการสู้รบไม่มีสู้ไม่ได้นะ ที่นี้เมื่อสู้มันไม่ไหวจริงๆ ความเคียดความแค้นก็เป็นอันหนึ่ง เคียดแค้นทางด้านธรรมะนะ เพื่อจะฆ่ากิเลส ความเคียดแค้นนี้เป็นธรรม ความเคียดแค้นแบบโลกแบบสงสารเป็นกิเลส ความเคียดแค้นเพื่อจะฆ่ากิเลสนี้เป็นธรรม จึงได้เอามาพิจารณา

นี่ละความมุมนานะ ความเคียดแค้นนี้มันฝงใจ ที่เป็นเชื้ออันสำคัญของธรรม ที่จะให้เป็นความอดความทนความพากความเพียรหนาแน่นขึ้น คืออันนี้ เอา เข้าไปอบรมกับพ่อแม่ครูจารย์มัน เราไม่ล้มนะ ที่น้ำตาาร่วงบนภูเขา สู้กิเลสไม่ได้ ไม่เป็นท่าเลย ไม่มี

ทำ ล้มทั้งหงายๆ ทั้งนั้น จนขนาดน้ำตาร่วง ถึงกุมึงเซียวนะ โห มึงเอาภูขนาดนี้เซียว เหรอ เอา ยังไงมึงต้องฟังวันหนึ่ง มันเคียดแค้นนะ เคียดแค้นเต็มหัวใจ ยังไงมึงต้อง ฟังวันหนึ่ง ให้กูถอยกูไม่ถอย ว่างั้นเลย น้ำตาร่วงสู้มันไม่ได้ ไปอบรมกับพ่อแม่ครูจารย์ แล้วไปอีกเอาอีก ล้มมาอีก แต่คราวนี้น้ำตาไม่ร่วง เอา มาอีกไปอีกอบรมอีก กลับมาอีก พัดคราวนี้มันก็เอนเอียงให้เห็นชิตนี้ สู้ไม่ถอย

มวยเลี้ยงควายขึ้นไป กับมวยเวทีพัดกัน ต่อไปก็เริ่มขึ้นมวยแชมเปียนที่นี่ นี่เรา ถอดออกจากเรื่องของเราจากเวทีนะมาพูดให้ฟัง เป็นความสัตย์ความจริง ไม่มีคลาตมี เคลื่อนจากหลักความจริงคือธรรม ให้นำไปปฏิบัติบรรดาทำนทั้งหลายที่หวังความสุข ความเจริญ มุมานะ ความเคียดแค้นที่เป็นธรรมอย่างที่ว่านี่นะ นี่ละที่เราเคียดแค้นให้ กิเลส น้ำตาร่วงเคียดแค้นให้กิเลส ขึ้นมึงกูเซียวนะ โห มึงเอาภูขนาดนี้เซียว เหรอ มันมึง กูอยู่ภายในใจ ไม่ได้มาว่าข้างนอกละ โห มึงเอาภูขนาดนี้เซียวนา เอาละยังงัยมึงต้องฟัง วันหนึ่งจนได้ ให้กูถอยกูไม่ถอย เคียดแค้นถึงใจ

ที่นี่การเคียดแค้น ความมุมานะมันก็หนักขึ้นๆ อบรมมาเอาอีกๆ ไม่ถอย เพราะความเคียดแค้นนี้มันหนุน มุมานะ ไม่ถอย จากนั้นมันก็อ่อนลงๆ ชัดไปชัดมา กิเลสก็ล้มให้เห็น แต่ก่อนมีแต่เราล้มให้กิเลสเห็น หงายท้องๆ ร้องแหย้งๆ เหมือน หมา สู้กิเลสไม่ได้ เขาเรียกหงายหมา หงายไม่เป็นท่า ถ้าหงายแมว มันตบได้นะแมว ใสนี้ไม่มีท่าเลย หงายหมา ไม่ล้มนะน้ำตาร่วง ฝงลึกมาก อันนี้ละที่เป็นเหตุให้ชัดกับ กิเลสได้อย่างไม่มีคำว่าถอยเลย เพราะความเคียดแค้นและมุมานะ จากนั้นไปก็เอากัน เรื่อยๆ เลย เวลามันหนาหนาขนาดนั้นในหัวใจเราเอง มันหนาขนาดนั้นละ

ที่นี่ชัดกันไม่ถอยๆ ความเคียดแค้นนี้เป็นธรรมไม่ใช่เป็นกิเลส เอาความเคียด แค้นกับมุมานะมาชัดกันเลยทีเดียว ชัดกันไปสุดท้ายก็ตั้งตัวได้ขึ้นเป็นลำดับ ความ เคียดแค้นไม่จิตจางนะ ความเคียดแค้นให้กิเลสไม่จิตจาง จับมาฝังเข้าในความเพียร ของเรา ต่อด้วยกันๆ นี่เวลากิเลสมันหนาหนาขนาดนั้น ขนาดล้มทั้งหงายๆ ตั้งสติตั้งปับ ล้มทันทีให้เห็นต่อหน้าต่อตา นี่ละกระแสดของกิเลสที่มันรุนแรงเห็นประจักษ์นะ ตั้งหน้า ตั้งตาตั้งสติปับล้มทันทีๆ ต่อหน้าๆ ให้เห็น ถึงขนาด โอโห มึงขนาดนี้เทียว เหรอ กลับ มาพัดกันไม่หยุดไม่ถอย สุดท้ายก็ตั้งตัวได้ ตั้งตัวได้ก็เอาละที่นี่ หนักขึ้นๆ ก้าวขึ้น เรื่อยๆ ด้วยความเคียดแค้นนี้เป็นหลักใหญ่ ความอยากพ้นทุกข์ก็อยาก ความเคียด แค้นที่สู้กิเลสไม่ได้เพื่อความพ้นทุกข์ก็พ้นไม่ได้ กิเลสมันขวางอยู่ พัดกับกิเลสนี้ละ

ต่อไปตั้งตัวได้แล้วๆ สรูปความ จิตใจมีความแก่กล้าสามารถ สติดีขึ้นๆ ปัญญา ก็ออกละที่นี่ สติตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลาน ที่ว่าตั้งแล้วล้มๆ ต่อหน้าต่อตานี้ ขึ้นไปจน

กระทั่งตั้งไม่ล้ม ตั้งได้ชั่วระยะล้ม เอา ตั้งขึ้นชั่วระยะล้ม ตั้งนานไปๆ สติสืบท่อๆ นี่ละ ความเพียร เพราะฉะนั้นที่พระท่านอดอาหารก็เพื่อสติจะได้สืบท่อกันดี สติเป็นสำคัญ มากในความเพียร พอถึงขั้นสติตั้งตัวได้ ที่นี้ก็เลสล้มนะ สติขาดวรรคขาดตอนแล้วต่อกันไปๆ ถึงขั้นสติเป็นอัตโนมัติ ปัญญาเป็นอัตโนมัติ ก้าวเดินเองไม่มีคำว่าได้หนุๆ ต้องรั้งเอาไว้ไม่งั้นมันจะเลยเถิด นี่ละสติปัญญาอัตโนมัติฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติ ถึงขั้นนี้แล้วกิเลสตัวไหนมา นั่นเห็นไหมละ กับกิเลสฟัดเรลล้มทั้งหงายๆ ต่อหน้าต่อตา ที่นี้สติปัญญาของเราเอาไม่ถอย สู้ไม่ถอยด้วยความมูมานะ จนกระทั่งกิเลสล้มๆ โผล่ขึ้นมาไม่ได้ นั่น มันเห็นประจักษ์ในหัวใจดวงนี้ด้วยความ پاکเพียร

ลงถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติแล้ว กิเลสนี้เตรียมไปทานิมนต์พระมากุสลาให้มันเข้าใจใหม่ ไม่อย่างนั้นมันจะตายไม่มีกุสลาภิเลสนะ ลงสติปัญญาขั้นอัตโนมัติแล้วไม่มีถอย หมุนตัวๆ หมุนเอง เป็นเองๆ เรานั่งอยู่ที่นี่ก็หมุนอยู่ภายใน ไม่ว่าจะยืนว่าเดินว่านั่งว่านอน เว้นแต่หลับ เป็นเวลาของสติปัญญาทำงานฆ่ากิเลสโดยถ่ายเดียวๆ นี่ฆ่าด้วยความเพียรเสียด้วยนะ ไม่ได้ฆ่าธรรมดา เพราะฉะนั้นจึงลืมหลับลืมนอน ไม่สนใจกับการหลับนอน

แม้จะตั้งใจจะหลับนอนมันไม่ยอมนอน ร่างกายของเรานอนแต่สติปัญญากับกิเลสมันฟัดกันอยู่ภายในหัวใจนี้ มันไม่นอนด้วย เราล้มนอนเฉยๆ อันนี้ไม่นอน สุดท้ายก็ลุกขึ้นมาชัดอีก ต่อไปก็แจ้ง ไม่หลับเลย นี่เห็นไหมละ กลางวันยังจะไม่หลับอีก ความดูตความตมมันหมุนของมันเรื่อย ๆ หมุนเพื่อความพ้นทุกข์ ไม่ได้หมุนอะไร นี่สติปัญญาอัตโนมัติ พอถึงขั้นนี้แล้วกิเลสอย่างไรก็มีแต่ว่าตายก่อนตายหลัง ตายก่อนตายหลัง ที่จะเกิดก่อนเกิดหลังไม่มี กิเลสเกิดไม่มี นี่ละสติปัญญาเก่งกิเลสเกิดไม่ได้นะ มีแต่จะม้วนลื้อๆ เกิดขึ้นมาพับดับพร้อมๆ ด้วยอำนาจสติปัญญาแก้กล้า

จากนั้นก็เชื่อมเข้าไปหาถึงมหาสติมหาปัญญา อันนี้ละเอี้ยดอ่อนมากทีเดียว มหาสติมหาปัญญานี้ไม่ได้มีติดฝิ่งฝังๆ นะ ชิมเลย เรียกว่าละเอี้ยดล่อมาก ชิมไปเลย เหมือนว่าญาณไปอย่างนั้นละ ญาณของผู้มีกิเลสก็คือความเกรียงไกรของสติปัญญา เรียกว่ามหาสติมหาปัญญา นี่เกรียงไกรมากทีเดียว เป็นอยู่ในหัวใจ ถึงขั้นมันชิมนี้ชิม กิเลสมีอย่างไรชิมตามกันไปเลย เผากันไปเลย เหมือนไฟได้เชื้อ เชื้อไฟเวลามันหนามันก็เผากันอย่างแรงนะ เบาลงๆ การเผาของไฟมันก็เผาเบาลงๆ ที่นี้ยังเหลือแต่ฝุ่นๆ ฝอยๆ อะไรนี้มันก็ลูลูกลามเผาไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเชื้อไฟไม่มีเลย ไฟก็ดับเอง

มหาสติมหาปัญญานี้เป็นเครื่องมือ เป็นมรรค ไม่ใช่เป็นนิพพาน ไม่ใช่เป็นความบริสุทธิ์ แต่เป็นเครื่องมือของผู้ฆ่ากิเลส สติปัญญาเป็นเครื่องมือ พอกิเลสขาด

สะบัดลงไปหมดแล้วสติปัญญาอัตโนมัติและมหาสติมหาปัญญาจะระงับลงไปเอง ไม่ต้องบังคับ เหมือนเราทำงานนี้เสร็จแล้วเครื่องมือเราก็วางเอง ปล่อยเอง ๆ ของมัน เครื่องมือทั้งหลายที่โหมเข้ามาพัดกับกิเลส พอกิเลสขาดสะบัดลงไปแล้วเครื่องมือทั้งหลายคือธรรมที่เป็นเครื่องแก้ก็ระงับตัวไปเอง ๆ ไม่ต้องบังคับ นี่ละการฝึก สติเป็นสำคัญมากที่สุด ไม่มีอะไรสำคัญมากกว่าสติ ปัญญาติดตามกันไป ต่อจากนั้นสติกับปัญญาเป็นอันเดียวกันเลย จึงเรียกว่าสติปัญญาอัตโนมัติ

ธรรมะพระพุทธเจ้านี้สด ๆ ร้อน ๆ อยู่ที่หัวใจทุกคนนะ เวลานั้นถูกปิดไว้ กิเลสมันปิดไว้ ธรรมะอยู่ข้างใต้ กิเลสปิดไว้หมด ที่ไหนกิเลสออกหน้า ๆ พอเปิดออก ๆ ก็เหมือนเราเปิดจอกเปิดแหนในสระน้ำที่เต็มไปด้วยน้ำใสสะอาดนั้นแล มองลงไปนี่เห็นแต่จอกแต่แหนเต็มอยู่บนน้ำ น้ำไม่เห็น แต่น้ำอยู่ใต้ เวลาเปิดจอกเปิดแหนออกแล้วก็เห็นน้ำ ตักมาอาบมาดื่มใช้สอยเป็นยังงี้ ดียังงี้ ที่นี้เปิดละ ผังลึกแล้ว อ่อน้ำในสระนี้มีและดีด้วยนะ จากนั้นก็เปิดออก ๆ เปิดออกเรื่อย ๆ เปิดออกหมดทั้งสระ กระจ่างแจ่มมีแต่มรรคผลนิพพานเต็มหัวใจ นั้น จอกแหนคือกิเลสมันปิดมันบังเอาไว้

ธรรมะพระพุทธเจ้าสด ๆ ร้อน ๆ เหมือนกิเลสสด ๆ ร้อน ๆ เผาหัวใจเรานั้นแหละ ธรรมะที่จะเผากิเลสก็แบบเดียวกัน อยู่ในหัวใจ อย่าพากันงม ๆ งาม ๆ วันนั้นเดือนนั้นปีนั้นสมัยนั้นสมัยนี้ให้กิเลสหลอกไป ๆ กิเลสไม่มีกาลไม่มีสมัย ผังอยู่ในหัวใจตลอด ธรรมะก็เป็นอกาลิโกไม่มีกาลสมัย เอาธรรมะขึ้นมาพัดกิเลสขาดสะบัดไปเดี๋ยวนั้นเหมือนกัน เอาอย่างนี้นะ ไม่อย่างนั้นตายทั้งเปล่า ๆ ให้กิเลสหลอกไป ๆ ไม่มีอำนาจ ไม่มีวิาสนา ไม่มีสติปัญญา ไม่มีทุนมีรอนที่จะไปทำบุญให้ทาน มีแต่เรื่องกิเลสหลอกไป ๆ

ทำไมไม่มี หัวใจมีอยู่ทำไมโลกเขาทำได้ เขาทำได้แบบนี้ เรามีสติปัญญาเราทำได้แบบนี้ มันไปได้ด้วยกันคนเรา ขอให้สติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร ภายในใจเถอะ มีทางออกได้ด้วยกัน นอกจากจะนอนอยู่เหมือนหมู เป็นเศรษฐีก็นอนเหมือนหมู มหาเศรษฐีนอนเหมือนหมู ตายแล้วจวมไปเลย นั้น ผู้เป็นทศตะเข้ญใจก็ตาม เป็นเศรษฐีก็ตาม เป็นผู้มั่งคั่งมีธรรมผังใจแล้วดีด้วยกัน เศรษฐีก็ดีเต็มส่วนของเศรษฐี คนทุกชั้นคนจนก็ดีเต็มส่วนของคนทุกชั้นคนจน ไปได้ด้วยกัน จำอันนี้ให้ดีนะ

เรื่องกิเลสมันของง่ายเมื่อไร ที่จะคุ้มเขี่ยขุดค้นมันขึ้นมาพูดได้ก็คือพระพุทธเจ้า ธรรมะถูกมันเหยียบมาแหลก พระพุทธเจ้าตรัสรู้ดวงขึ้นมากิเลสพัง นั้นละเอาขึ้นมาสอนโลก สวาททั้งหลายก็เปิดเหมือนกัน สอนโลก ๆ นี่ก็เปิดออกมาจากหัวใจนี้ สอนตัวเองได้เรียบร้อยแล้วสอนใครก็ได้ นั้น ให้จำเอานะ

วันนี้ก็พูดพอสมควร ไม่พูดมากนักละ มันก็มากพอแล้ว จนน้ำตาร่วงไม่มากได้
 ยังไง วันนี้ถึงขั้นน้ำตาร่วง กับถึงขั้นที่ว่ากิเลส เอ้า มา มันทำทนายกัน คือจ่อจะเอากิเลส
 โผล่มาบีบขาดสะบั้น นี่สติปัญญาที่มีอำนาจมาก ไม่ทราบว่าได้ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจจะฆ่ามัน
 ทางนี้มันเตรียมพร้อมตลอด หาช่าตลอด พอโผล่ขึ้นมามันฟาดคอขาดไปเลย นี่ละสติ
 ปัญญาเกรียงไกรเป็นอย่างนั้น

โรงพยาบาลเรารู้สึกว่าจนเอามากมาย เวลานี้จนมากนะโรงพยาบาล ยิ่งทาง
 ภาคอีสานด้วยแล้วเป็นภาคคนจน ไม่ใช่ภาคคนมั่งคั่งคนมีนะภาคอีสาน แต่ไม่มีใครมา
 ทรมานมาดัดสันดาน มาทำให้เคียดให้แค้น หากเป็นกรรมของเจ้าตัวเองเป็น ภาค
 อีสานเป็นภาคที่แค้นแค้นกันดาร เราเป็นธรรม พิจารณาโดยธรรม พูดโดยธรรม ภาคนี้
 ภาคแค้นแค้นกันดาร โรงพยาบาลทุกแห่งไปเลยเป็นโรงพยาบาลของคนอนาถา เวลา
 เขาเจ็บไข้ได้ป่วยเขาต้องวิ่งเข้าโรงพยาบาล ไม่ได้ว่ามีว่าจนละ เวลาจำเป็นเขาวิ่งเข้าโรง
 พยาบาล เมื่อเข้าไปหาโรงพยาบาลแล้วหมอก็ต้องรักษา พวกหมอพวกพยาบาลต้อง
 รักษาเต็มความสามารถตามอัธยาศัยของหมอนั้นแหละ

ที่นี้เวลารักษาเรียบร้อยแล้ว ถ้าเขามีเงินเขาก็ให้ ไม่มีเงินเขาก็ไม่ให้ หมอก็จะไป
 ว่าไงก็เป็นผู้รักษาเขาอยู่แล้ว เขาไม่มีเงินเขาก็ไป ๆ ผู้รักษาเป็นหมอ สมบัติเงินทอง
 หยุกยาอะไรก็หมอบเป็นผู้ชวนขายมา ได้แล้วมารักษาคนไข้ คนไข้หายแล้วเขาไม่มีเงิน
 ให้เขาก็กลับบ้าน หมอก็จนซีที่นี้ หมอก็จน ๆ นี่ละที่ว่าโรงพยาบาลต่าง ๆ หมอจน
 พยาบาลจน เพราะไม่ค่อยมีรายได้ แต่คนไข้ไม่ว่าคนทุกข์คนจนคนมีเข้าทั้งนั้นแหละ
 เข้าโรงพยาบาล แต่หายแล้วใครที่เขามีเขาก็ให้ ที่ไม่มีก็ไม่ให้ เขาไม่ให้ก็จะไปว่าอะไร
 เขาละ คนเราเห็นใจกันเมตตา กัน เขาไม่มีเขาก็ไปของเขา ที่นี้ทางนี้ก็รับความจนเอาไว้
 อยู่ตลอดเวลา จึงว่าโรงพยาบาลทางภาคอีสานนี้จนมากอยู่ เราจึงได้ช่วยอุดหนุน

ไปที่ไหนวิ่งเข้ามาหา ขาดเครื่องมืออื่น ขาดเครื่องมือนี้ อยู่อย่างนั้น เราต้องได้
 ช่วยอุดหนุน เช่นอย่างเมื่อวานซีนี้ก็ไปที่พรเจริญ เขาก็วิ่งมาขอ ๓ เครื่อง เอกซเรย์
 อันดับแรก เอาให้หมออ้วนเราพิจารณา ดูว่าเอกซเรย์เป็นอันดับหนึ่ง นอกนั้นไม่ค่อย
 จำเป็น ให้เอกซเรย์เครื่องหนึ่งดูเหมือน ๖ แสนหรือไง ลืมแล้วแหละ อย่างนี้แหละ เรา
 ไปที่ไหนเขารุมมา ๆ ให้เราช่วย ๆ เราก็ช่วยเต็มกำลังความสามารถเหมือนกัน อย่างที่
 เป็นมานี้ ได้ช่วยอยู่เรื่อย โรงพยาบาลทางภาคอีสานรู้สึกว่าจะจน นี่ละจนเพราะเหตุนี้เอง
 คนทุกข์คนจนเจ็บไข้ได้ป่วยด้วยความเป็นคนทุกข์คนจนเข้าไปหาหมอ รักษาแล้วเขาก็
 รอดตัวของเขาไป หมอก็รับความจนเอาไว้ ลำบากลำบากมาก โรงพยาบาลแต่ละแห่ง ๆ
 ทางภาคอีสานจึงรู้สึกว่าจะขาดแคลนมาก

ที่นี้โรงพยาบาลภาคอื่น ๆ เป็นยังไง ภาคอื่น ๆ ดีกว่าภาคนี้พูดง่าย ๆ นะ นี้เราพูดด้วยความเป็นธรรม ไม่มีใครฝักใคร่ทรमानใคร ไม่มีใครดูถูกเหยียดหยามใคร เอาหลักการมาพูด สำหรับภาคอีสานเป็นภาคที่ยากจน แห้งแล้ง ไปปลูกอะไรก็ตาม ดินภาคอีสานก็มีเหมือนภาคอื่น ๆ แต่เวลาไปปลูกแล้วมันตายหมด ภาคอื่นเขาปลูกเขาได้ เป็นดอกเป็นผลมาขาย ภาคอีสานปลูกแล้วตาย นี่เห็นไหมละ เราจะว่าใครมาทรमान ใครมาดัดสันดาน จะไปว่าใครได้ใช้ไหม ก็เป็นกรรมของตัวเอง ดินของเราก็มี ดินของเขาเขามี แต่เวลาเขาปลูกเขาได้ผลไปซื้อไปขาย ดินของเราปลูกขึ้นแล้วตาย เป็นอย่างนี้ละ

ภาคอีสานจึงเป็นภาคคนจน จนไปเสียทุกอย่าง พวกน้ำพวกท่า เราพิจารณาหมดนะ น้ำท่าที่จะไหลผ่านมาจากที่นั่นที่นี้ก็ไม่มี นี่ก็เป็นหลักธรรมชาติ ไม่มีใครมาแก้มากล้นมาดัดสันดานกันมันหากเป็นของมันเอง น้ำที่จะไหลมาผ่านเพื่อให้ได้ปลูกสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาได้เลี้ยงชีพมันก็ไม่มีน้ำ เมื่อน้ำไม่มีปลูกอะไรก็ไม่ขึ้น มันเสียไปเสียทุกด้านทุกทาง นี่ละภาษาธรรมต้องพูดตรงไปตรงมา ในประเทศไทยเรามีภาค ภาคอีสานเป็นภาคที่แร้นแค้นกันดารที่สุด ทุกอย่างไม่อำนวย ดินก็ไม่เป็นท่าเสีย ปลูกอะไรมีแต่คอยจะตาย ๆ ที่ไหนเขาก็มีดินเหมือนกันเขาปลูก เขาเอามาขายเหยียบหัวภาคอีสานบ่อย เข้าใจไหม

อย่างภาคตะวันออก จันทบุรีชนทุเรียนเหยียบหัวภาคอีสานไป นั่นเขาก็ดินเหมือนกัน แต่ดินเขามันดี ดินเราไม่ดี ภาคใต้ก็เหมือนกันลองกองลองแกงอะไรเขามาเหยียบภาคอีสาน เหยียบปากพระปากเณรปากเหล่านี้ไปเรื่อย ๆ เห็นไหม ทางนี้ปลูกไม่ขึ้น ถ้าพูดถึงว่ามี เอ้า อวดได้เรา ทุเรียนเราเคยมาปลูก เงาะก็มาปลูก ลางสาตมาปลูก ปลูกแล้วตายหมด ปลูกในวัดนี่นะ เราถึงได้เห็นชัดเจนว่ามันเป็นเองของมัน บำรุงรักษาสักเท่าไรก็ไม่เป็นท่านะ นี้เราปลูกข้างน้ำบ่อ พวกเงาะ พวกทุเรียน มังคุด อะไรเอามาปลูกตายหมด ไม่ได้เรื่อง เราจึงได้รู้ อ้อ มันดัดสันดานของมันเอง นอกจากนั้นเขาขึ้นของเขาณะ ดินของเขาดี ดินเราไม่ดี

ทางภาคอีสานก็มีดีส่วนหนึ่งทางด้านอรรถธรรม คือมีครูมีอาจารย์อยู่ทางภาคนี้ เรียกว่าภาคอีสานชุ่มเย็นทางด้านธรรมะ ธรรมะเข้าสู่จิตใจ จิตใจก็ดี นั่นมันก็ดีอันหนึ่งอยู่ ทางด้านจิตใจดี เป็นนิสัยกว้างขวางต่อกัน ไม่คับแคบตีบตัน มีเท่าไรถึงไหนถึงกัน ถึงจนก็ตามแต่น้ำใจไม่จนต่อกัน เข้ากันได้สนิท นี้เรายกให้ นี้ออกมาจากธรรม เพราะได้รับการอบรมด้านอรรถด้านธรรม อันนี้ก็ดีอันหนึ่งยกไว้ ต่อไปนี้จะให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่
www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th
และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร
FM 103.25 MHz